

dat men
nede wel
ag, welke
worden.
ande den
aak weer
74. Blijk-
naast de
n zingen
het nut
vids, ge-
elijke lie-
le lieden
node be-
Dahen
al wezen,
loten zal
doed de
ijheid der
predikatie
te laten

nicht 1578
beslissing
van Pe-
te samen-
men tot
den, ach-
le Heilige
24), welk
e Synode
ravenhage

racht, kan
n Marnix
jn nieuwe
eel seker-
den oock
ynte gant-
gesongen
fweerdige
estaments
omelingen
en om een
ende Lot-
nes bezonnen
eren, ge-
len tyden
sorgelijk
te voeren,
en geloof-
tuen Tes-

odes niet
Schriftuur-
n worden.
gebruik
werd door
ig van de
de Avond-
e Utrecht,

besluit der
provincies
g moelijk
salmen en
genaamde
Duitsche
feestelijke
ynode van
het voor-
en uit den
drukken";
ij dit „niet
t een con-
Overijssel,
htste psal-
e drukken
gezangen
en tot het

ter boeren-
omen „ley-
en de be-
nen bij de
ht in 1612
nen en de
lofzangen
eenijdenis,
elvaart en
1615 ver-
58 liederen
justificatie
n voor het
inden zijn.
nu in ver-
ngen, zoo-
avondzang
weert wel,
David be-
door den
le Apostel
salmen oock
strekt de
De oude
m de kerk
het argu-
et, wat de

Heilige Geest heeft geïnspireerd, antwoordt de Synode, dat ook deze gezangen wat de materie betreft, aan de Heilige Schrift ontleend zijn en dus Goddelijk van inhoud. En wat den rijm en het dicht aangaat, die menschenwerk zijn, zoo geldt het zelfde ook van de berijmde psalmen. Het is voorts nuttig, nevens de Psalmen, gezangen te hebben, die de daden van Christus herdenken, welke niet, of niet dan donker en in schaduwen zijn afgebeeld in de Psalmen. Ook spreekt uit de Psalmen de „geest des Ouden Verbonds". Het is daarom noodig liederen te hebben om Christus te loven en die meer smaken naar den Geest des Nieuwen Verbonds. De poging om dezen gezangsbundel te Utrecht in te voeren mislukte echter, zooals Voetius meedeelt, door verzet der gemeente en ook de latere Remonstrantsche gemeenten hebben dezen gezangsbundel niet in gebruik genomen.

Al zijn niet alle argumenten, die hier voor het zingen van gezangen werden aangevoerd onjuist — ook Voetius heeft ze ten deele overgenomen — toch heeft deze gezangsbundel, dien men van Remonstrantsche zijde poogde in te voeren, het verzet tegen de gezangen eer versterkt en is wel mede oorzaak geworden, dat de Synode van Dordrecht in 1619 nu het besluit nam: „In de kerken zullen alleen de 150 Psalmen Davids, de 10 geboden, het Onze Vader, de XII Artikelen des Geloofs, de lofzangen van Maria, Zacharias en Simeon gezongen worden. Alle andere gezangen zal men uit de kerken weren en daar eenige reeds ingevoerd zijn, zal men die met de gevoeligste middelen afstellen". Een uitzondering maakte de Synode alleen voor het gezang: O God, die onze Vader bist (de bede van vóór de predikatie), waarvan het al of niet gebruik in de vrijheid der kerken werd gelaten. Toch heeft dit besluit der Dordtsche Synode niet kunnen bewerken, dat in onze Noordelijke provincies de „Oostersche lofzangen" buiten gebruik werden gesteld. De bevolking was te veel aan deze lofzangen gehecht. En de Synode van Drenthe besloot dan ook in hare kerkenordering van 1638, Art. 83, „in de vrijheid der kerken te laten deze geestelijke gezangen, die in sommige kerken nog op de Feestdagen gezongen worden, te gebruiken of na te laten".

„Bindend advies". III. (Slot).

Als dan het advies, dat de kerkelijke vergaderingen geven steeds behoort te worden opgevolgd, en niet aan het goedgevallen van hen, aan wie het gegeven wordt, wordt overgelaten, waarom wordt het dan „advies" genoemd? Kon er geen beter woord voor worden gekozen?

Het is alleszins te verklaren, dat zulk een vraag oprijst.

Men heeft ter verduidelijking er het adjektief „bindend" soms voorgezet.

Mooi is die combinatie niet.

Toch kunnen we begrijpen, dat men er behoefte aan had het karakter van het kerkelijk advies op die wijze aan te geven.

Een geheel passende term is moeilijk uit te denken.

Dit komt hiervandaan, dat het gezag der kerkelijke vergadering gansch en al eigensoortig is.

Het ouderlijk gezag kan als het noodig is, dwingend optreden.

Het overheidsgezag evenzeer.

Maar in de kerk bestaat geen uitwendige dwang.

Heerschappij mag er in geen enkelen vorm worden geduld.

Onze Heiland zelf sprak: „Gij weet, dat de oversten der volken heerschappij voeren over hen en de grooten gebruiken macht over hen, doch alzoo zal het onder u niet zijn." (Matth. 20:25, 26).

Zelfs aan het apostelambt wordt geen heerschappij toegekend. Paulus schreef: „Niet dat wij heerschappij voeren over uw geloof, maar wij zijn medewerkers uwer blijdschap; want gij staat door het geloof." (2 Kor. 1:24).

Petrus hield het speciaal den ouderlingen voor: „noch als heerschappij voerende over het erfdeel des Heeren." (1 Petr. 5:3).

Jacobus vermaande: „Zijt niet vele meesters, mijn broeders, wetende, dat wij te meerder oordeel zullen ontvangen." (3:1).

Er is wel een kerkregering, maar geen kerkelijke heerschappij.

Tegen de heerschappij-idee, tegen het dwang-element biedt het woord „advies" een uitnemend tegenwicht.

Mits het nu maar van allen independentistischen zeurdeesem vrij blijve.

Aan deze kwestie zit natuurlijk veel meer vast, dat de bespreking zou loonen.

Wij hebben ons echter strikt tot het woord „advies" willen beperken.

Het andere komt, wanneer aan deze rubriek zich niet gelijk thans zulk een veelheid van onderwerpen opdringt, D.V. nog wel eens aan de orde.

— Tyo H. van Eeghen. †

Als een schok werd het door ons gevoeld, toen wij het bericht vernamen, dat de heer van Eeghen op de aarde niet meer is.

Niets was er, dat ons dit overlijden deed verwachten.

Tot voor kort hadden we hem bij verschillende

gelegenheden nog ontmoet. Geen spoor van lijden teekende hem.

Het was hem ook niet aan te zien, dat hij den leeftijd der sterken reeds had overschreden.

Hoe noode missen wij hem.

Altijd innemend, altijd nobel, altijd hulpvaardig, altijd bescheiden, zoo hebben we hem gekend en niet anders.

Hij had een ruim hart, doch vooral een onderwijshart.

Het Lager Onderwijs genoot in zijn liefde.

Maar inzonderheid onze Vrije Universiteit.

Wie was in trouw aan onze Universiteit hem gelijk?

Wij begrijpen 's Heeren weg niet, waarom juist hij ons moest ontvallen.

Doch omdat Hij genomen heeft, zij Hij ook geloofd.

God zal aan zijn ontfermen gedenken.

Aan die ontferming bevelen we ook mevrouw van Eeghen, thans vereenzaamd, aan.

— Zonde een cliché?

„De Standaard" en andere bladen brachten het bericht van de intrede van den ex-minister en ex-hoogleraar Slotemaker de Bruïne als hulp-prediker te Wassenaar.

Volgens deze verslagen zou de nieuwe hulp-prediker o.m. gezegd hebben: „Want dit is het ene, groote, dat ons te gebeuren staat: wij deugen niet! Men kan het ook noemen: onze zonde, maar dat is een afgesloten en ons weinig zeggend woord geworden. Het komt trouwens op hetzelfde neer."

Het is moeilijk te gelooven, dat prof. Slotemaker de Bruïne zich zoo zou hebben uitgelaten.

Wij vinden het al erg genoeg, dat iemand het zoo verstaan heeft.

Te bedenkelijker moet dit geacht, wijl dit geval niet op zichzelf staat.

Eenige jaren geleden schreef een christelijk dagblad, dat sinds dien een algeheele verhouding onderging, dat wij het woord „bekeering" niet meer moesten gebruiken, omdat het een afgesloten cliché was.

Er zijn ook predikers, wier gedrukte preeken den merkbaaren loeleg verraden om zulke woorden te mijden, al komen ze gelukkig niet in onze kerken voor.

Waar moet dat heen?

Ook wij zijn verklaarde vijanden van cliché's.

Maar woorden als zonde en bekeering kunnen nooit tot een cliché, nog minder tot een afgesloten cliché worden.

Anders zou het zelfde gelden van „genade", „verlossing", „Christus", enz.

Ja, de geheele Schrift zou dan uit afgesloten en ons weinig zeggende woorden bestaan!

Onze God opene de oogen van die dwazen, die zoo excentriek „frisch" willen wezen en toch zoo intensief „dof" zijn.

Want al wat de Schrift wil overtreffen is dof, muf, bedorven.

— Alweer een praatje van Prof. Bouwman.

Het gebeurde ons al enkele malen, dat we tegen scheeve voorstellingen van prof. Bouwman moesten opkomen.

Het verdriet ons, dat wij dit nu weer moeten doen.

Maar ook het verdrietige mag niet nagelaten, indien de plicht roept.

Prof. Bouwman schrijft in „De Bazuin", dat van kandidaten der Theol. School, die aan een andere inrichting wenschen te promoveeren, „zooals de kandidaten zelf verklaren, met name voor de dogmatiek, meer gevraagd wordt dan van de kandidaten der V. U. wordt geëischt".

Met die „andere inrichting" moet natuurlijk de Vrije Universiteit zijn bedoeld.

Immers, door geen enkele Openbare Universiteit hier te lande wordt het kandidaats-examen in de theologie, hetzij van Kampen, hetzij van de Vrije Universiteit, erkend.

En dat prof. Bouwman hier een buitenlandsche Universiteit op het oog zou hebben, mag wel als ongerijmd worden uitgeschakeld.

Veilig mogen wij derhalve aannemen, dat dit bezwaar tegen de Vrije Universiteit is gericht.

Zijn bezwaar geldt, gelijk hijzelf zegt, met name de dogmatiek.

Nu treft het, dat wel niemand beter over de gegrondheid van dit bezwaar kan oordeelen, dan schrijver dezes.

Welnu, hier sta dan de verklaring, dat van de beschuldiging geen schijn of schaduw aan is.

Ze is een praatje.

Meer niet.

Maar, voert Prof. Bouwman aan, de kandidaten verklaren het zelf.

Ik moet tot mijn spijt daartegenover stellen: dat kan niet.

Het eenige doctoraal examen, waarop dogmatiek gevraagd wordt, is het dogmatologische.

De eenige kandidaat, die bedoeld doctoraal examen heeft afgelegd en er dus over oordeelen kan, is doctorandus K. Cremer.

Welnu, ik heb mij tot hem gewend met de vraag, of hij iets had ondervonden, wat op de klacht van prof. Bouwman geleek.

Hij stond mij toe het volgende te publiceeren:

Hooggeachte Redactie,

Gaarne voldoe ik aan uw verzoek.

Op grond van eigen ervaring en door samenspreking met kandidaten, die hun opleiding ontvingen aan de Vrije Universiteit, kan ik met alle beslistheid tegenspreken, dat er voor het doctoraal examen in de Dogmatiek van de kandidaten van Kampen ook maar iets meer zou gevraagd worden dan van de kandidaten van Amsterdam.

Hoogachtend,

Uw dw.
K. CREMER.

Soestdijk, Anna Paulownalaan 18.

Hiermee kon volstaan worden.

Wat prof. Bouwman ons ten laste lei is lucht gebieken.

Maar ik wil er nog iets aan toevoegen.

Er zijn ook kandidaten van de Theol. School, die zich voor het doctoraal, waarop ook in Dogmatiek wordt geëxamineerd, voorbereiden.

Indien onze waarde collega onder hen ook maar één kan noemen, die op eenigerlei wijze dien indruk rechtmatig heeft kunnen krijgen, dan noodig ik hem uit, dat wij beiden met dien kandidaat, eventueel kandidaten, een samenspreking zullen houden en daarvan het resultaat mededeelen in „De Bazuin" en „De Reformatie". Alle kosten daarvan verbonnen neem ik voor mijn rekening.

Wij hij liever een anderen weg? Dan stel ik voor, dat Deputaten tot oefening van het Verband tusschen de Gereformeerde Kerken in Nederland en de Theologische Faculteit der Vrije Universiteit te Amsterdam door ons beiden worden aangezocht, om deze zaak te onderzoeken en de uitkomst te publiceren. Ik laat buiten beschouwing of zij daar in hun kwaliteit van Deputaten niet toe geroepen zijn. Men zou daarvoor kunnen aanvoeren, dat zij het recht hebben alle examens in de theologie, ook de doctorale, bij te wonen, en dat zij hebben te waken, dat de Vrije Universiteit haar verplichtingen jegens de Gereformeerde kerken nakomt. Nu heeft de Synode van Den Haag in 1914 de wenschelijkheid uitgesproken, dat de Vrije Universiteit aan hen, die aan de Theologische School het kandidaats-examen met goed gevolg hebben afgelegd, zonder vernieuwd kandidaats-examen toegang verleene tot het doctoraal examen aan de Theologische Faculteit der Vrije Universiteit. De Senaat der Vrije Universiteit heeft aan dien wensch volledig voldaan. Indien dan het doctoraal-examen voor kandidaten van Kampen in eenig opzicht zwaarder werd gemaakt dan voor die van Amsterdam, zou dit besluit niet loyaal worden uitgevoerd en dat zou de kerken te na komen. Maar zoo gemelde Deputaten al niet qua Deputaten zouden kunnen oordeelen, dan zijn zij wel de meest geschikt, die dit qua personen kunnen doen.

Ten overvloede voeg ik er aan toe, dat, hoewel de eischen voor het doctoraal examen met name in de Dogmatiek precies dezelfde zijn voor de studenten van beide inrichtingen, er door mij altijd rekening mee wordt gehouden, dat de overgang van de eene inrichting naar de andere eenige moeilijkheden met zich brengt en daarom alle tegemoetkoming door mij wordt betracht.

Gaarne ontvangen we daarop van prof. Bouwman een afdoend antwoord.

Laat hij nu niet als vroeger jeremiëren over den toon van dit schrijven.

Hij zelf laat ook niet altijd het geluid van een mak schaaap hooren.

In het artikel, waaraan bovenstaande klacht is ontleend, neemt hij een kerkelijk blad aldus onderhanden: „Doch zulk een taal is onverstandig, onwaar en wekt bitterheid".

Bepaald liefelijk klinkt dit niet.

Ik heb in den toon van mijn schrijven ook eenige ontstemming willen leggen.

Ik hoop, dat die opzet gelukt is.

Ook kome hij niet aan met veel vijven en zessen, die de kwestie niet raken.

Neen, hij ga nu eens op de kwestie in.

Want met zulke praatjes moet het toch eindelijk eens uit zijn.

Ik mag niet rusten, voor prof. Bouwman met die strijd-methode finaal breekt.

Overigens weet prof. Bouwman zeer wel, dat ik een collegiale verhouding met hem ten eerste op prijs stel en dat het mij aan waardeering van zijn persoon en arbeid niet ontbreekt.

HEPP.

De Psalmeelodieën en het Rhythmisch Zingen.

I.

Niet zonder grond mogen we onderstellen, dat degenen, die deze rubriek geregeld volgen, ook

belangstelling hebben voor hetgeen in het z.g.n. liturgierapport staat over de bovengenoemde onderwerpen.

Hoewel de meeste lezers bedoeld rapport wel in hun bezit zullen hebben, en we aanschaffing daarvan ook om hetgeen over het „vrije kerklied“ geschreven wordt, met allen aandrang aanbevelen, kunnen we met meer vrucht onze beschouwingen geven als zij den tekst van het rapport in het volledig verband op den voet kunnen volgen. Vooral ook omdat de nauwelijks twee bladz. druks, voor beide onderwerpen samen noodig, een compact geheel vormen.

Op bladzijde 51 en 52 lezen we dan als volgt: „Betreffende de psalmmelodieën besloot de synode van Utrecht (Acta art. 157 III) deputaten te benoemen met de opdracht te onderzoeken, in hoever het verzoek van Arnhem (punt C, g 1 van het agendum) voor inwilliging vatbaar is; waartoe zij alle op deze zaak betrekking hebbende stukken, die bij haar inkwamen, in handen stelde van genoemde deputaten.

Blijkens het agendum waren dit:

1o. een voorstel van de kerk van Arnhem van dezen inhoud: „wij verzoeken de synode te willen bevorderen het rhythmisch zingen van onze psalmen in de kerken, opdat de schoonheid onzer psalmwijzen werkelijk uitkome“;

2o. een voorstel van de kerk van Bolsward A, welke gaarne zou zien, dat de Synode mocht besluiten sommige zangwijzen van psalmen aan een herziening te onderwerpen;

3o. een door de particuliere Synode van Groningen zonder meer doorgezonden voorstel van de classis Appingedam, om aan deputaten op te dragen de psalmen, ook wat sommige zangwijzen aangaat, beter geschikt te maken voor kerkelijk gebruik;

4o. een door de particuliere Synode van Groningen eveneens zonder meer doorgezonden voorstel van de classis Groningen om de melodieën van de psalmen te herzien; en

5o. een missive van de firma Zomer en Keuning te Wageningen, waarbij dezen de aandacht vestigen op de door haar uitgegeven bewerking der psalmen voor rhythmisch gebruik van de hand van Dr J. C. de Moor, en verzoeken, dat de Synode de daarin gebruikte indeeling der kerken aanbevele, wanneer deze tot het invoeren van het rhythmisch zingen mochten overgaan.

De commissie van voorbereiding der Synode van 1923 achtte de zaak zoowel van het rhythmisch zingen als van de wijziging van psalmmelodieën nog niet rijp voor beslissing. Dit gevoelen berustte o.a. op de overweging, dat hier niet slechts liturgische beginselen, maar ook sterk uiteenlo-

pende musicale opvattingen in het spel zijn. Niettemin achtte zij de zaak allesszins een nader onderzoek waard, welk onderzoek aan uw deputaten is opgedragen.

Wat de vijf genoemde voorstellen of verzoeken aangaat, zijn de sub. 2, 3, en 4 genoemden van de versie strekking, omdat zij bedoelen een herziening van sommige zangwijzen of zelfs van de melodieën der psalmen. Afgedacht van overwegingen, die aan de tijdsomstandigheden te ontleenen zijn, schijnt het uw deputaten een groot bezwaar, dat deze voorstellen in het geheel niet motiveeren waarom, of preciseren, waarin de psalmmelodieën gewijzigd zouden moeten worden. En de betekenis van dit genis wordt aanstonds duidelijk, wanneer men bedenkt, dat steeds een groot verschil van gevoelen zich openbaart, zoodra men gaat vragen, welke psalmwijzen het zijn, die voor moeilijk te zingen worden gehouden. De proeven, welke in Zuid-Afrika dienaangaande zijn genomen, hebben allerminst den indruk gevestigd, dat het in onze dagen zou gelukken zulke melodieën te componeeren, die ook maar in de schaduw zouden kunnen staan der classieke zangwijzen, in wier bezit wij ons mogen verheugen, en die ook bij wisseling der gebruikte herijming in gebruik zijn gebleven. De klacht, welke men soms kan beluisteren over de bezwaren aan het zingen van sommige wijze verbonden, lijkt uw deputaten niet algemeen en gegrond genoeg, om de voorstellen, sub. 2, 3 en 4 bij u aan te bevelen. In het algemeen genomen zouden zij der Synode niet aanraden zich te mengen in een zaak, die zeker wel betekenis heeft voor de liturgie, maar toch zoozeer van musicalen aard is, dat de Synode beter doet met zich van een uitspraak te onthouden en deze gansche aangelegenheid in de vrijheid der kerken te laten. Onze Synodes hebben zich nimmer in deze dingen gemengd. Zij hebben wel bepaald, wat in de kerken gezongen zou worden, maar nimmer iets besloten over de melodieën, welke daarbij te gebruiken zouden zijn. Evenmin maakten zij eenige bepaling over de wijze, waarop deze melodieën gezongen zouden worden. Hoewel dit oorspronkelijk zeker rhythmisch was, is het even lang aanhouden van alle noten in gebruik gekomen zonder eenige kerkelijke beslissing, en evenmin viel ooit een besluit over den duur van de noten, of men langzaam dan wel vlug zou zingen. Waar geen noodzaak dwong, hebben onze Kerken steeds ondergeschikte zaken overgelaten aan de praktijk en de beslissing der plaatselijke kerken. Het komt uw deputaten gewenscht voor deze gewoonte te blijven volgen, en derhalve meenen zij, dat het niet op den weg der Synode ligt de kerken voor te schrijven in welke rythme haar gezang moet

plaats vinden. Trouwens heeft deze gansche zaak te weinig de volle belangstelling van onze kerken, en zijn de meeningen over het al of niet gewenschte van den rhythmischen zang zeer gedeeld. Om deze reden kan naar het oordeel van uw deputaten ook niet worden ingegaan op het sub 5 genoemde verzoek.

Concludeerende stellen uw deputaten der Synode voor zich aldus uit te spreken:

I. Wat betreft de zangwijzen der psalmen:

De Generale Synode, overwegende, dat onze kerken nimmer over de te gebruiken psalm-melodieën eenige uitspraak hebben gedaan, wenscht zich ook thans van iedere bemoeijing met de zangwijzen der psalmen te onthouden;

II. Wat betreft het rhythmisch zingen der psalmen:

In nauw verband met de voorgaande conclusie wenscht de Synode zich eveneens van een beslissing inzake het al of niet rhythmisch zingen der psalmen te onthouden, en dit in de vrijheid der kerken te laten.

Ziehier de meening der deputaten over ons onderwerp. Benieuwd naar de wijze waarop de Synode deze voorstellen zal ontvangen, willen wij ze vóór den beslissenden dag eens wat nader bekijken.

JOH. LUIJKENAAR FRANCKEN.

KERKELIJK LEVEN IN NED. INDIË.

De Kerk in Indië in de 16de eeuw.

Nu er in Holland zoo druk sprake is van de reorganisatie der Ned. Herv. Kerk, heb ik goede hoop ook eenige belangstelling te zullen kunnen vinden voor de organisatie en reorganisatie-pogingen van de Prot. Kerk in Ned. Indië.

Te liever wil ik daar eens iets over schrijven, omdat mij telkens weer blijkt, dat men de Ned. Herv. Kerk en de Prot. Kerk in Indië nog steeds vereenzelvigt, hetgeen ten eenen male onjuist te achten is.

Maar vooral toch omdat het mij daarna mogelijk zal zijn, iets te vertellen van den oorsprong onzer Gereformeerde Kerken in deze landen; haar huidige bestand en haar roeping voor de toekomst.

Om echter niet alleen de organisatie van de Prot. Kerk in Indië goed te kunnen verstaan, maar ook die billijk te kunnen beoordeelen, moeten we eerst wel teruggrippen naar de historie der Kerk in deze gewesten.

haasten roepen, dat wij de waarheid allang ontdekt hebben, dat wij genoeg van Hem afweten, dat wij klaar met Hem gekomen zijn. Dus zweren wij, dat de mensch het probleem van God-in-het-vleesch wel overwinnen kan.

En voor dit valsche roemen in het „daarom“ van den trotschen waan, moet Christus nu zoo zwaar boeten, dat Hij straks zelf eindigt in Zijn diepste kruiswoord met een: waarom, waarom, waarom hebt Gij mij verlaten!

Hier is de wel-verzekerde, die een masjaal kan plaatsen op den top van den berg der hoogste wetenschap, zelf weggezonden beneden den voet van Zijn eigen waarheidsberg, en weet niet meer, en weet niet meer. De spreker van den masjaal wordt straks aan het kruis Zijn eigen slachtoffer. Zijn eigen masjaal, God slaat Hem er mee dood. En de menschen sissen: ha, tempelbreker, wanneer begint de schoone bouw?

Toen snikte Jezus: God, waarom? Zijn eigen masjaal had Hem den adem afgesneden.

Dit noemt men: borgtucht. De Borg, die eerst Zijn daarom uitroept, snikt nu Zijn „waarom“ uit. Maar nu, geloofd zij God.

De Borg heeft ook in Zijn „waarom“ zich niet van God afgewend naar zichzelf. Hij heeft Zijn eigen raadselen slechts op willen lossen aan de poort van Gods paleis; en met het oor aan Gods oneindig hart. Dus heeft Christus geleden, ons een voorbeeld nalatende. Een exempel, ook van de zuivere reactie op den masjaal. Breng al uw raadselen Hem, die ze spreekt. Waarom — dat moet dadelijk verbonden zijn met: mijn God.

Spreek nu voor u zelf: doet nu de masjaal nog iemand zeer — buiten Jezus?

Neen, neen; — de pijn van den masjaal is voor niemand, die gelooft, een wee des doods, ten doode. Hij is integendeel een opwekking tot de liefde en het leven. De masjaal is voor elk, die zijn Profeet als Borg gevonden heeft, het groote apertief bij den dagelijks wederkerenden maaltijd van Christus' profetie, die de zachtmoedigen leidt in den weg, en die den hongerenden altijd brood geeft, maar van het brood niet zat laat worden in der eeuwigheid. Die éénmaal uit Zijn handen at, komt altijd naar Zijn tafel weer, al kruidt Hij Zijn spijzen met bitterheden van den masjaal...

Ofschoon?

Neen, omdat. —

En, — nu wij eenmaal hebben gezien, dat Christus zelf onder het door den masjaal ontkeend ge-

POPULAIR-WETEN - SCHAPPELUKE SCHETSEN

Iets over den „masjaal“ bij Christus; een illustratie.

III.

In het voorgaand artikel bleek ons, dat de masjaal (raadselspreuk) dus een onderdeel is van het gericht, gelijk dat door het feit van Christus' prediking onder de menschen komt: het schiffingsgericht.

Dit is dan ook de algemeene waarde van den masjaal. Zoodra de raadselspreuk van Christus onder de menschen komt, wordt het hart openbaar. Het zal dan blijken, of wij van Hem vragen willen het antwoord op Zijn eigen raadselen, dan of wij Jezus beoordeelen, bij ons eigen vermeende licht. Niet klaar met Christus zijn en toch doen, alsof men het wel is, dat is het kwaad van het ongelooft. En, — ongelooft moet blijken.

Want ook ons hart hongert van nature liever met den Prediker, dan dat het met Christus' brood verzadigd wordt. Ook wij kiezen van nature den vicieuze cirkel, waarover onlangs hier geschreven werd, en „verklaren“ den tijd uit den tijd, en Jezus' uiterlijke tempeldaden uit hetgeen van den tempel en van Jezus voor oogen is. Ook deze onze zonde wordt ontdekt in elken masjaal van Christus, die ons te groot en te wonderlijk is. Ten slotte is elk raadsel, dat wij van ons afgezet hebben met geweld, elke twijfel, waarmee we niet tot Christus' gezag gevlucht zijn, een bewijs, door Christus zelf geprovoceerd, dat wij liggen aan den verkeerd kant van het strafgericht, dat door den masjaal ontkeend is.

Het is te vreezen, dat er in dezen tijd veel van die twijfelaars zijn. Zij prevelen het gebed van den onwetende, en schrijven dat op een waaijer, waarmee zij zich koelte toewuiven in de oververhitte zaal, waarin de brand staat van het gericht. Met hun gecalligrafeerden wanier flatteren zij zich tot voor den stoel van hun rechter. Maar hun twijfel is eigenlijk geen twijfel; en — de Rechter weet het. Het is de grage nikomst van hun ongelooft. Zij gaan voorbij aan Jezus' openbaring, en weten het niet, dat Zijn eigen openbaringshoogheid den masjaal tegen hen geworpen heeft, om Zijn werk aan hen te doen.

Hier is slechts te kiezen vóór of tegen.

Hier is slechts te gelooven of te verwerpen.

Eerst, wanneer wij dit alles hebben aanvaard, is ons ook duidelijk, dat Christus, door den masjaal te spreken, het oordeel ontkeent, niet slechts over de menschen, die Hem hooren, doch eveneens over Christus zelf. Door den masjaal ontkeent Hij de crisis, en nu komt Hij zelf er in. Hij heeft „de vuilen nog vuiler gemaakt, en de ongerechten nog ongerechter doen worden“, en — straks spuit al dat vuil Hem zelf in het gelaat, en al dat onrecht slaat tegen Zijn eigen ziel. O, groote nood. Een Christus, die niets zeggen kan, en stil moet zijn tot God! Een Christus, die onder het kaf bedolven wordt, dat Hij zelf uit het koren heeft geschift!

Wij zien ook nu Zijn majesteit. Wie zoo het lijden ingaat, en de termen van Zijn vonnis reeds heeft vastgelegd bij den aanvang van Zijn optreden, na de tempelreiniging, dien kan men duizend maal verslaan. Hij zal tienduizend maal weer opstaan. Breek dezen tempel af, hij staat zoo dadelijk over. Zeker, nu spat nog al het vuil, dat Christus los gewoeld heeft, tegen Zijn zacht gelaat. Zijn kleed, Zijn ziel. Maar in dit lijden ligt zoo groote majesteit, dat het geloof er nu reeds zeker van is, dat Hij eens, als de hier doorgebroken crisis geheel voltooid zal zijn (Openh. 22:11), op een rechterstoel zal zitten, zoo hoog en veilig, dat al het losgewoelde vuil, en alle blootgelegde onrecht van de wereld, Hem nimmermeer zal smetten in Zijn heerlijkheid. Dit zal de dag des oordeels zijn; die dag is nog nooit zoo eenvoudig geweest als nu: de nuchtere logica der feiten van nu. —

En eindelijk, wij zien Christus in Zijn borgtucht. Zie, heden draagt Hij onze schuld. Wij zijn het geweest, die de natuur hebben lief gehad, en den tijd hebben willen genezen met den tijd. Wij zijn het persoonlijk, wij één voor één, die het „daarom“ van de openbaring en van haar klaarlijkheid verworpen hebben, en onze „waaroms“ met valsche luihelarij uitschreien, uitsnikken bij God, alleen maar om van Zijn „daaroms“ af te komen. Wij maakten van Zijn masjaal — dat speldenkussen — een oorkussen; we trokken er alle spelden uit. Van deze groote schuld draagt Christus nu de straf. Hij, die eens den masjaal sprak, niet alsof de zekerheid ontbrak, maar juist omdat zij haar loon vroeg van de menschen. Hij hoort thans alle leden van het Sanhedrin. Hij hoort ook u en mij, met gretig